

Raadsinformatiebrief

Datum	12 juli 2022
Onderwerp	Ontwikkelingen mantelzorgondersteuning
Zaaknummer	Z22 - 251954
Documentnr.	UIT/22 - 494447

Inleiding

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over enkele ontwikkelingen op het gebied van mantelzorgondersteuning. Allereerst starten wij in het derde kwartaal van 2022 met een pilot voor respijtzorg *in* huis. Daarnaast is het Netwerk Mantelzorgondersteuning van start gegaan. Met een subsidie van het rijk willen wij dit netwerk versterken. Tot slot gaan we kort in op de mantelzorgwaardering voor dit jaar.

Inhoudelijk

a. Pilot nieuwe vormen van respijtzorg

Met het oplopende personeelstekort in de zorg zal het beroep op mantelzorgers de komende jaren alleen maar groter worden. Dat betekent, dat overbelasting op de loer ligt. Als een mantelzorger omvalt, zijn er twee problemen om op te lossen: de zorgvrager die geen of minder hulp krijgt en de mantelzorger, die zelf mogelijk een beroep moet doen op ondersteuning, minder kan werken etc. Preventie van overbelasting is daarom belangrijk. In het Uitvoeringsprogramma bij het coalitie-akkoord *Een nieuwe start* is opgenomen dat de huishoudelijke hulp toelage (mantelzorgvoorziening) wordt vervangen door respijtvorziening(en) die mantelzorgers tijdelijk ontlasten.

De afgelopen jaren bleek het beroep op de huishoudelijke hulp toelage (HHT) veel lager lag dan verwacht. Blijkbaar was dit maar in weinig situaties een passende oplossing. Wel merken bijv. de mantelzorgconsulenten van Wegwijs+

dat er vraag is naar respijtzorg in huis. De huidige vormen van respijtzorg zijn bijv. een logeervoorziening of dagbesteding, vormen waarbij de zorgvrager zelf uit huis gaat. Maar soms is er, om de mantelzorger te ontlasten, juist zorg *in* huis nodig, bijv. wanneer een inwoner met dementie moeilijk naar een andere plek te brengen is, terwijl er (nog) geen sprake is van zorg op basis van de Wet langdurige zorg.

De ondersteuning kan zijn in de vorm van een vrijwilliger of van een professionele ondersteuner. Met deze vorm willen we nu een pilot gaan draaien. De respijtzorg wordt pas ingezet als eerst gekeken is naar het eigen netwerk, naar voorliggende voorzieningen, en naar de mogelijkheden die de aanvullende zorgverzekering eventueel biedt. Als laatste komt een betaalde vorm van ondersteuning aan bod. De periode van de ondersteuning is maximaal een half jaar, met in uitzonderingsgevallen een verlenging van een half jaar. In die periode wordt gekeken naar versteviging van de situatie op de langere termijn (bijv. regeling treffen op het werk van de mantelzorger, andere leden van het sociale netwerk inzetten, werken richting opname cliënt).

Overigens blijft hulp bij het huishouden als respijtzorg voor de mantelzorger nog steeds beschikbaar.

b. Netwerk mantelzorgondersteuning, en versteviging toegang en ondersteuning met subsidie rijk

Voorheen werkten Wegwijs+, Welzijn Vught, Vughterstede en Vivent samen in het Mantelzorgteam Vught. In Vught houden diverse andere organisaties zich ook bezig met ondersteuning van mantelzorgers, denk aan zorginstellingen die een aanbod hebben voor de mantelzorgers van hun cliënten.

Daarom is gekeken of de samenwerking tussen *alle* betrokken organisaties versterkt kan worden, zodat de ondersteuning van mantelzorgers effectiever en efficiënter verloopt. Na een drietal bijeenkomsten is eind 2021 het mantelzorgnetwerk in Vught opgestart. Het kartrekkerschap ligt bij Welzijn Vught, dit is onderdeel van hun opdracht.

Onze aanvraag bij het Rijk voor versterking van de toegang tot mantelzorgondersteuning is goedgekeurd. Vught heeft daarvoor eenmalig een bedrag van € 50.000,- gekregen in de meicirculaire (zie ook de raadsinformatiebrief over de meicirculaire). Deze middelen worden ingezet voor de versterking van het netwerk, verbetering van de toegang en waar nodig aanpassing van het ondersteuningsaanbod.

c. Mantelzorgwaardering

Tot 2019 werd jaarlijks in Vught een Dag van de Mantelzorg georganiseerd, met uiteenlopende activiteiten. In Haaren organiseerden vrijwilligers een verwenlunch. Uit een onderzoek in Vught in 2019 bleken mantelzorgers verdeeld over de meest wenselijke vorm van waardering. Sinds 2020 hebben wij gekozen voor een bon van € 35,-. Vanwege corona werden deze bonnen aan huis uitgedeeld. Ook in 2022 zullen wij de waardering voor mantelzorgers vertalen in een waardebon. Komend jaar bekijken we samen met het netwerk wat de beste manier is om de middelen voor waardering te besteden: een (verwen-)activiteit, een bon, of uitbreiding van vormen van ondersteuning.

Financieel

Structureel budget mantelzorgondersteuning (respijtzorg)

Voor de nieuwe vorm van respijtzorg is binnen het budget voor mantelzorgondersteuning jaarlijks een bedrag van € 20.000,- beschikbaar. Dit is bedoeld voor algemene mantelzorgondersteuning. Daarmee is er naar schatting voldoende om ongeveer 10 mantelzorgers te helpen. We volgen nauwlettend de ontwikkelingen tijdens de pilotperiode, zodat waar nodig bijgestuurd kan worden.

Incidentele middelen Rijk

Het Rijk heeft onze aanvraag voor versterking van de toegang tot mantelzorgondersteuning goedgekeurd. De eenmalige subsidie van het rijk voor mantelzorgondersteuning bedraagt € 50.000,- en is opgenomen in de

meicirculaire. Deze subsidie wordt onder meer gebruikt om het netwerk te verstevigen, zodat toegang tot mantelzorgondersteuning verbeterd wordt en het aanbod passend is.

Tijdsplanning

De pilot voor respijtzorg loopt tot eind 2024. De activiteiten voor versterking van het netwerk lopen tot eind 2022, met mogelijk een doorloop tot in 2023.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris (wnd), de burgemeester,

Mr. P.M.J.C.C. van Lindt R.J. van de Mortel